

Activitatea agenților economici din municipiul Chișinău în anul 2024

1. Evoluția numărului agenților economici din mun. Chișinău

În anul 2024, numărul agenților economici care și-au desfășurat activitatea pe teritoriul mun. Chișinău a constituit 41 091 unități, dintre care: 40 716 - *întreprinderi mici și mijlocii* (în continuare - IMM), iar 375 – *întreprinderi mari*. Agenții economici din mun. Chișinău au deținut o pondere de 59,8% în totalul întreprinderilor din Republica Moldova.

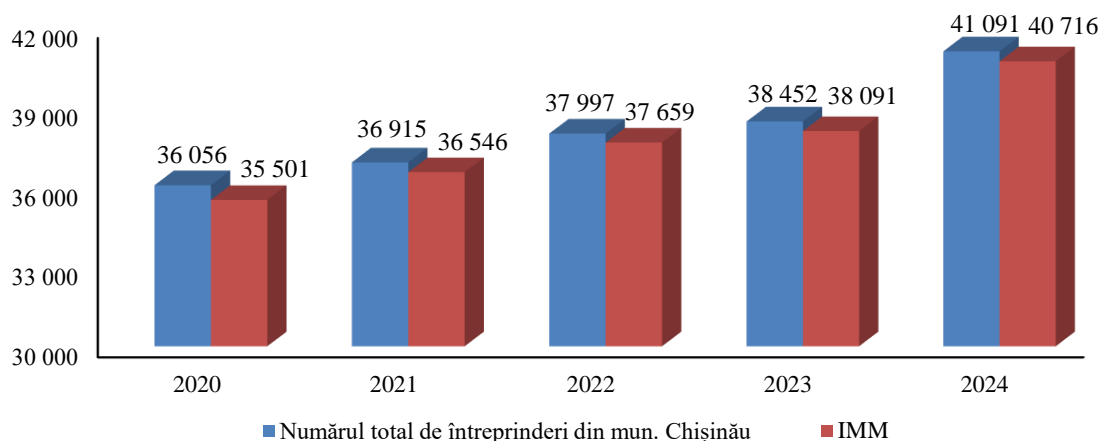

Fig.1 Dinamica numărului întreprinderilor din mun. Chișinău, în anii 2020 – 2024

Din Fig.1 se constată o tendință generală de creștere constantă a numărului de întreprinderi din mun. Chișinău. Astfel, dacă în perioada 2021 – 2023, ritmul de creștere s-a menținut într-un interval moderat de 1-3%, în anul 2024 se înregistrează o accelerare a dezvoltării mediului antreprenorial, numărul total de întreprinderi majorându-se cu 6,9% față de anul precedent.

În Tabelul nr.1 este prezentată informația cu privire la evoluția numărului agenților economici din mun. Chișinău pe clase de mărimi, în anii 2023 - 2024.

Tabelul nr. 1. Clasificarea agenților economici din mun. Chișinău, în anii 2023 - 2024

Nr.	Întreprinderi	2023			2024			Devieri (+, -)	
		total	în % față de total	în % față de IMM	total	în % față de total	în % față de IMM	Unit.	%
1	TOTAL	38 452	100,00	-	41 091	100,00	-	2 639	6,9
1.1.	IMM	38 091	99,1	100,00	40 716	99,1	100,00	2 625	6,9
	- Mijlocii	681	1,8	1,8	694	1,7	1,7	13	1,9
	- Mici	3 477	9,0	9,1	3 635	8,8	8,9	158	4,5
	- Micro	33 933	88,2	89,1	36 387	88,6	89,4	2 454	7,2
1.2	Întreprinderi mari	361	0,9	-	375	0,9	-	14	3,9

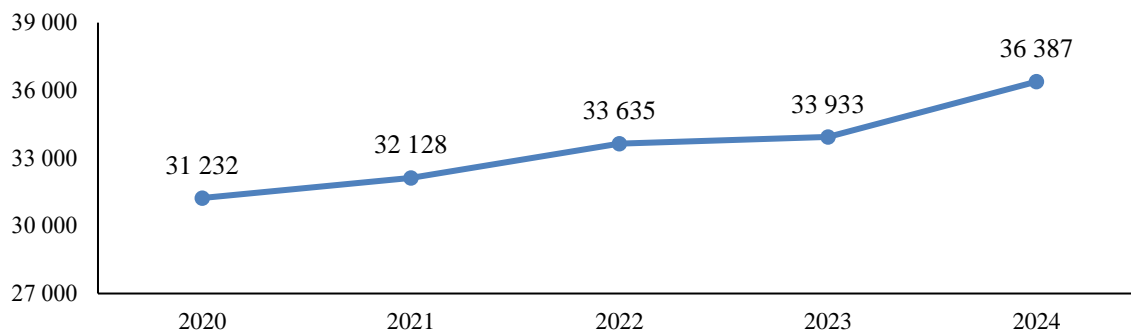
¹ Conform Legii RM nr. 179 din 21.07.2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, criteriile de clasificare sunt următoarele:

a) **întreprinderi micro** – întreprindere care are cel mult 9 salariați, realizează o cifră anuală de afaceri de până la 18 milioane de lei sau deține active totale de până la 18 milioane de lei;

b) **întreprinderi mici** – întreprindere care are cel mult 49 de salariați, realizează o cifră anuală de afaceri anuală de până la 50 de milioane de lei sau deține active totale de până la 50 de milioane de lei;

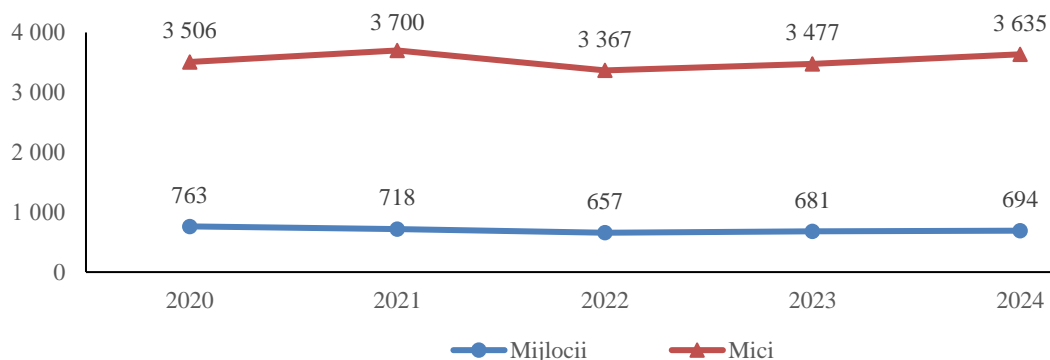
c) **întreprinderi mijlocii** – întreprindere care are cel mult 249 de salariați, realizează o cifră anuală de afaceri de până la 100 de milioane de lei sau deține active totale de până la 100 de milioane de lei.

În anul 2024, numărul total de IMM a cifrat 40 716 unități ceea ce constituie 99,1% din numărul total al întreprinderilor din mun. Chișinău dintre care: *mijlocii* - 694 unități (1,7%), *mici* - 3 635 unități (8,9%) și *micro* - 36 387 (89,4%). Comparativ cu anul 2023, numărul total de IMM-uri a crescut cu 6,9% sau cu 2 625 unități.

Fig.2 Evoluția numărului întreprinderilor *micro* din mun. Chișinău, în anii 2020 – 2024

Analiza IMM pe clase de mărimi arată, că ponderea cea mai mare în totalul acestora îi aparține întreprinderilor *micro*, în anul 2024 constituind 89,4% (36 387 unități). Față de anul 2023, numărul întreprinderilor *micro* a crescut cu 2 454 unități sau cu 7,2%. Evoluția numărului întreprinderilor *micro* în anii 2020 - 2024, a fost ascendentă, numărul acestora fiind în creștere de la 31 232 unități până la 36 387 unități ceea ce reflectă o majorare cu 16,5%.

Fig.3 Evoluția numărului întreprinderilor *mijlocii* și *mici* din mun. Chișinău, în anii 2020 – 2024

În anul 2024, întreprinderile *mici* au deținut o pondere de 8,9% în totalul IMM, cifrând 3 635 unități, fiind în creștere cu 158 unități sau cu 4,5% față de anul 2023. Din Fig.3 se constată majorarea numărului de întreprinderi *mici* de la 3 506 unități în 2020 la 3 635 unități în 2024. Această evoluție s-a conturat printr-o creștere a numărului acestora, în anul 2021, atingând valoarea maximală de 3 700 unități, ulterior în anul 2022 fiind în scădere cu 333 unități (-9%), urmată de o relansare în anii 2023 - 2024.

Întreprinderile *mijlocii*, în anul 2024, au constituit 694 unități și au deținut o pondere de doar 1,7% în numărul total al IMM. Față de 2023, numărul acestora a crescut cu 13 unități (+1,9%). Începând cu anul 2020, numărul întreprinderilor *mijlocii* a înregistrat o scădere de la 763 unități în 2020 la 657 unități în 2022, însă din anul 2023 numărul lor a fost într-o creștere stabilă și moderată.

Menționăm că noile criterii din Legea nr.179/2016 au intrat în vigoare din 02.12.2022, fapt ce au putut condiționa reclassificarea IMM în alte categorii.

2. Repartizarea și clasificarea numărului de agenți economici din mun. Chișinău

Conform datelor statistice și Clasificatorului unitatilor administrative - teritoriale (CUATM), activitatea agenților economici pe sectoarele mun. Chișinău este distribuită astfel: în *sec. Rîșcani* – 8 471 unități; în *sec. Buiucani* – 6 643 unități; în *sec. Botanica* – 7 463 unități; în *sec. Ciocana* – 5 505 unități; în *sec. Centru* – 8 087 unități, iar restul agenților economici și-au desfășurat activitatea în localitățile din componența municipiului.

Tabelul nr. 2. Numărul și ponderea IMM pe principalele genuri de activitate, în anul 2024

	Genuri de activitate	Total	IMM	Ponderea IMM în:	
				total întreprinderi pe genul de activitate, %	total IMM, %
	Agenți economici - total	41 091	40 716	99,1	100
1.	Comerț cu ridicata și cu amănuntul	12 708	12 535	98,6	30,8
2.	Activități profesionale și științifice și tehnice	5 329	5 328	99,9	13,1
3.	Informații și comunicații	3 523	3 504	99,5	8,6
4.	Tranzacții imobiliare	3 188	3 182	99,8	7,8
5.	Industria prelucrătoare	2 899	2 838	97,9	7,0
6.	Construcții	2 722	2 702	99,3	6,6
7.	Transport și depozitare	2 129	2 115	99,3	5,2
8.	Activități de servicii administrative	1 894	1 885	99,5	4,6
9.	Activități de cazare și alimentație publică	1 487	1 482	99,7	3,6
10	Alte activități de servicii	1 170	1 170	100,0	2,9

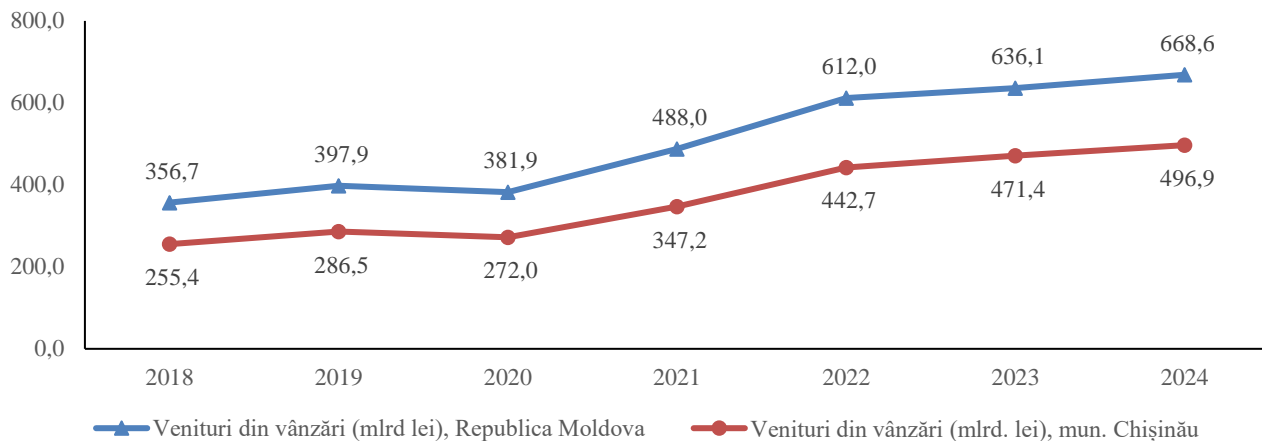
Din *Tabelul nr.2*, remarcăm faptul că ponderea IMM depășește 97% în toate domeniile de activitate, ceea ce confirmă caracterul predominant al acestora în economia mun. Chișinău.

Analiza distribuției IMM indică faptul că activitatea de *comerț cu ridicata și cu amănuntul* continuă să domine structura mediului antreprenorial cu o pondere de 30,8% din totalul IMM. Pe locul doi se situează *activitățile profesionale, științifice și tehnice* – 13,1%, urmate de *informații și comunicații* – 8,6%, domenii ce reflectă o orientare spre servicii bazate pe cunoaștere și inovare.

De asemenea, *tranzacțiile imobiliare* (7,8%), *industria prelucrătoare* (7,0%) și *construcțiile* (6,6%) au o contribuție semnificativă în structura IMM, evidențiind diversificarea bazei economice a municipiului și rolul acestor domenii în susținerea dezvoltării economice locale. Sectoarele *transport și depozitare* (5,2%), *servicii administrative* (4,6%) și *activitățile de cazare și alimentație publică* (3,6%) susțin dezvoltarea altor ramuri economice prin activități conexe.

3. Venitul din vânzări al agenților economici din mun. Chișinău

În anul 2024, agenții economici din Republica Moldova au realizat un venit din vânzări în valoare de 668,6 mlrd lei. Din această sumă, 496,9 mlrd lei au fost generate de agenții economici din mun. Chișinău, indicator aflat în creștere cu 5,4% față de anul 2023 (471,4 mlrd lei). Astfel, mun. Chișinău a concentrat 74,3% din volumul total al veniturilor din vânzări la nivel național.

Fig.4 Evoluția veniturilor din vânzări ale agenților economici din țară și din mun. Chișinău, în anii 2018 – 2024

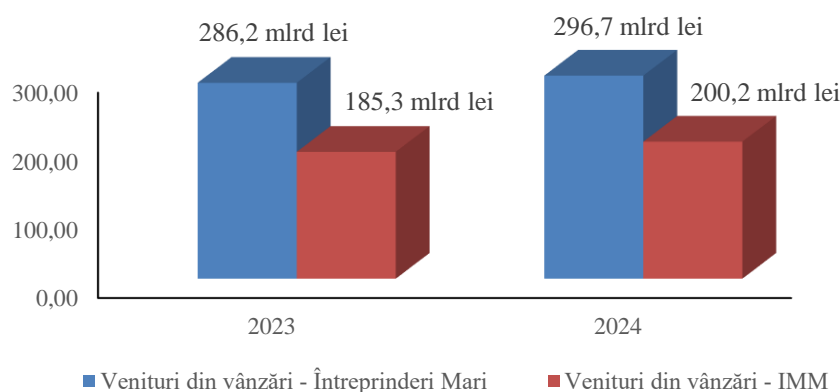
Volumul veniturilor din vânzări al întreprinderilor din mun. Chișinău, precum și al celor la nivel național, a înregistrat o traiectorie ascendentă în perioada 2018 - 2024, confirmând o tendință de creștere sustenabilă a activității economice. Singura abatere de la această evoluție pozitivă a fost anul 2020, când impactul crizei pandemice a generat o diminuare a veniturilor, pe fondul restricțiilor și reducerii cererii interne.

Analiza structurii veniturilor din vânzări din activitățile economice relevă o concentrare semnificativă în sectorul *comerț cu ridicata și cu amănuntul*, care deține o pondere dominantă de 48,5% în totalul veniturilor realizate în mun. Chișinău. Acest domeniu a generat circa 240,8 mlrd lei în anul 2024, marcând o creștere cu 6,7% față de anul 2023.

În anul 2024, *producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat* a generat venituri de 44,4 mlrd lei, cu o pondere de 8,9% în totalul veniturilor agenților economici din mun. Chișinău, fiind în scădere cu 12% comparativ cu anul precedent.

Alte ramuri economice cu contribuții importante sunt:

- *Industria prelucrătoare* – 43,2 mlrd lei, cu o pondere de 8,7%, înregistrând o creștere nesemnificativă față de anul 2023 (+10 mil. lei);
- *Informații și comunicații* - 26,1 mlrd lei, cu o pondere de 5,2%, majorându-se cu 8,9% față de anul 2023 (+2,1 mlrd lei).
- *Transport și depozitare* – 24,3 mlrd lei, cu o pondere de 4,9%, în creștere cu 6,9% față de anul precedent (+1,6 mlrd lei);
- *Construcții* – 19,9 mlrd lei, cu o pondere de 4,1% în totalul veniturilor, în scădere cu 4% în raport cu anul 2023.

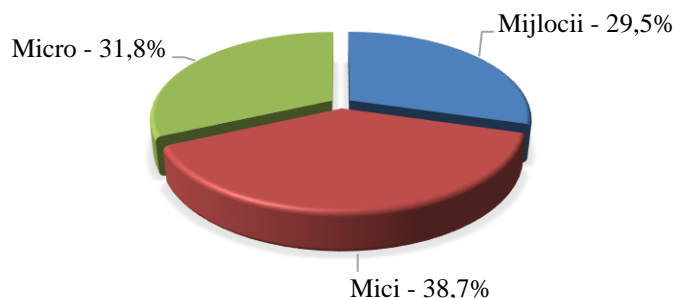

Fig. 5 Analiza comparativă a veniturilor din vânzări obținute de întreprinderile mari și IMM, în anii 2023 – 2024

Menționăm că, în anul 2024, 375 de întreprinderi *mari* au generat venituri din vânzări în sumă de 296,7 mlrd lei ceea ce constituie 59,7% din totalul veniturilor din vânzări al agenților economici din mun. Chișinău, fiind în creștere cu 3,7% față de 2023.

Totodată, în perioada de referință, veniturile sectorului IMM a cifrat 200,2 mlrd lei, cu o pondere de 40,3% în totalul veniturilor, majorându-se cu 8% comparativ cu anul precedent.

Structura internă a veniturilor IMM pe categorii de întreprinderi arată o pondere echilibrată, dar cu o predominare a întreprinderilor *mici* care au generat 77,4 mlrd lei (38,7%), urmate de întreprinderile *micro* - cu 63,7 mlrd lei (31,8%) și *mijlocii* - cu 59,1 mlrd (29,5%).

Fig. 6 Structura venitului din vânzări al întreprinderilor din componența IMM, în anul 2024

În categoria întreprinderilor *mijlocii*, venitul din vânzări din domeniul *comerț cu ridicata și cu amănuntul* a înregistrat valoarea de 29,6 mlrd lei, ceea ce constituie 50,1% din totalul veniturilor din vânzări al agenților economici din categoria nominalizată, fiind urmată de *industria prelucrătoare* - cu 7,7 mlrd lei (13%) și *informații și comunicații* - cu venituri de 4,4 mlrd lei (7,4%).

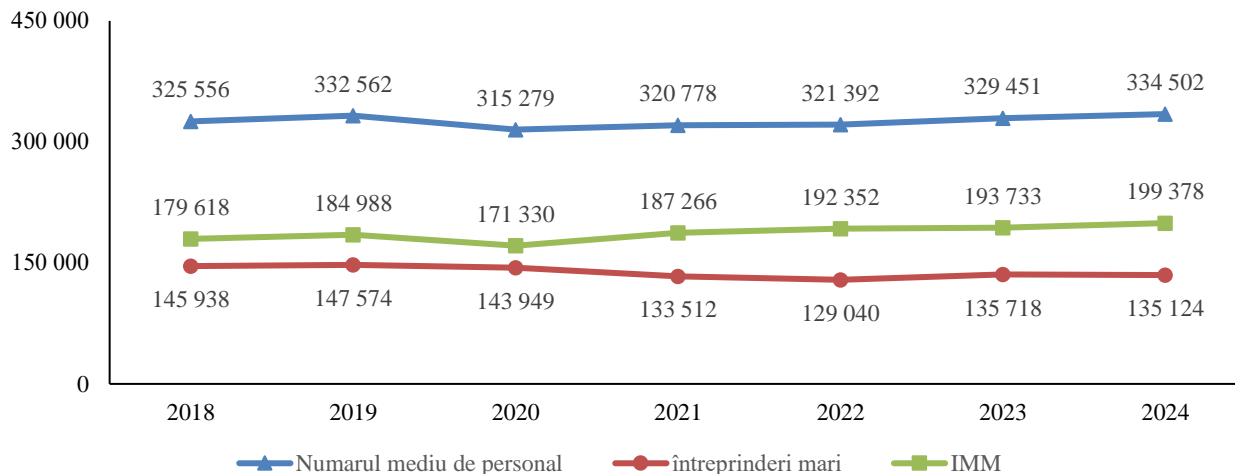
Veniturile din vânzări cu genul de activitate *comerț cu ridicata și cu amănuntul* obținute de întreprinderile *mici* au cifrat 35,3 mlrd lei ceea ce constituie 45,6% din totalul veniturilor generate de întreprinderile respective. *Industria prelucrătoare* a generat venituri de 8 mlrd lei (10,3%), iar pe locul 3 se clasează întreprinderile din domeniul *construcțiilor* - cu 6,9 mlrd lei (8,9%).

În categoria întreprinderilor *micro*, cota preponderentă de 47% o dețin deasemenea veniturile din *comerț cu ridicata și cu amănuntul* cu o valoare financiară a venitului din vânzări de 30 mlrd lei, fiind urmate de domeniul *construcții* - cu 4,6 mlrd lei (7,2%) și *informații și comunicații* - cu 4,5 mlrd lei (7%).

Analiza structurii veniturilor din vânzări pe categorii de întreprinderi evidențiază rolul determinant al comerțului cu ridicata și cu amănuntul, care domină activitatea economică a tuturor segmentelor din sectorul IMM. Atât întreprinderile mijlocii, cât și cele mici și micro, își bazează în proporție semnificativă veniturile pe activități comerciale, ceea ce confirmă caracterul preponderent comercial al mediului antreprenorial din mun. Chișinău.

4. Dinamica numărului mediu de personal din întreprinderile din mun. Chișinău

Numărul mediu de personal, care a activat în anul 2024 în întreprinderile din mun. Chișinău a cifrat un număr de 334 502 de persoane (+1,5% față de anul 2023) ceea ce constituie 61,6% din numărul total al salariaților din Republica Moldova inclusiv: 199 378 de persoane (59,6%) au activat în sectorul IMM, iar în întreprinderile *mari* și-au desfășurat activitatea 135 124 persoane (40,4%).

Fig. 7 Evoluția numărului mediu de salariați în mun. Chișinău, în anii 2018 - 2024

În conformitate cu *Fig.7*, numărul mediu de personal în cadrul întreprinderilor din mun. Chișinău a înregistrat o tendință moderată, dar stabilă de creștere, majorându-se, în anul 2024, cu aproximativ 2,7% față de anul 2018.

Analiza pe categorii de întreprinderi evidențiază disparități semnificative în dinamica forței de muncă. În acest context, întreprinderile *mari* au înregistrat o tendință descendentă a numărului mediu de personal, care s-a redus de la 145,9 mii persoane în anul 2018 la 135,1 mii persoane în anul 2024, ceea ce constituie o diminuare de aproximativ 7,4%. Scăderea înregistrată în perioada 2020 - 2022 poate fi corelată cu procesele de restructurare organizațională, intensificarea automatizării și adaptarea la noile realități economice post-pandemice. Ulterior, în anii 2023 - 2024, indicatorul s-a stabilizat, menținându-se la un nivel relativ constant, ceea ce denotă o consolidare a echilibrului pe piața muncii în cadrul marilor întreprinderi.

În schimb, IMM au demonstrat o dinamică pozitivă, numărul mediu de personal crescând de la 179,6 mii persoane în 2018 la 199,4 mii persoane în 2024, ceea ce constituie o majorare cu 11%. Deși anul 2020 a marcat o diminuare temporară, cauzată de efectele pandemiei COVID-19, perioada ulterioară s-a caracterizat printr-o relansare constantă a activității și o consolidare a rolului IMM pe piața muncii.

Tabelul nr. 3. Repartizarea numărului de salariați pe agenți economici în mun. Chișinău în anii 2023 - 2024

	2023			2024		
	Agenți economici	Salariați	Numărul mediu de salariați (per entitate), pers.	Agenți economici	Salariați	Numărul mediu de salariați (per entitate), pers.
TOTAL	38 452	329 451	8,6	41 091	334 502	8,1
1. MARI	361	135 718	376,0	375	135 124	360,3
2. IMM, inclusiv:	38 091	193 733	5,1	40 716	199 378	4,9
2.1. Mijlocii	681	55 674	81,8	694	55 420	79,9
2.2. Mici	3 477	68 734	19,8	3 635	71 766	19,7
2.3. Micro	33 933	69 325	2,0	36 387	72 192	2,0

Indicatorul *numărul mediu de salariați per entitate* reflectă nivelul de concentrare al forței de muncă în cadrul acestora. În ansamblu, numărul mediu de salariați per entitate în mun. Chișinău a scăzut de la 8,6 persoane în 2023 la 8,1 persoane în 2024, ceea ce denotă o micșorare a dimensiunii medii a agenților economici activi. Această evoluție a fost influențată de:

- creșterea numărului total de agenți economici, în special a întreprinderilor *micro*, care prin specificul lor angajează un număr redus de persoane;

- adaptarea structurii economice la un model antreprenorial mai dispersat, caracteristic economiilor urbane moderne, bazate pe servicii, comerț și activități independente;

- procesul de digitalizare și automatizare a întreprinderilor mari și mijlocii, care a condus la optimizarea resurselor umane;

- adaptarea mediului de afaceri la noile realități economice post-pandemice, ce favorizează modele de organizare mai flexibile și structuri cu personal redus.

În consecință, se conturează o tendință structurală de reconfigurare a mediului antreprenorial, orientată către întreprinderi mai mici, mai agile și mai adaptabile din perspectiva resurselor umane și a dinamicii pieței.

5. Rezultatul financiar al agenților economici din mun. Chișinău

În anul 2024, *rezultatul financiar până la impozitare*, înregistrat de agenții economici din mun. Chișinău a constituit 39,8 mlrd lei, ceea ce reprezintă 78,6% din totalul rezultatului financiar de până la impozitare, înregistrat de către întreprinderile din țară.

Evoluția indicatorului în perioada 2018 - 2024 a fost, în general, ascendentă, cea mai mare creștere înregistrându-se în anul 2024, cu 10,9% mai mult decât în anul precedent și de circa 2 ori mai mare comparativ cu anul 2018. Anul 2020 este marcat de diminuarea indicatorului cu 6,3 mlrd lei sau cu 31,2% față de anul 2019 (Fig.9).

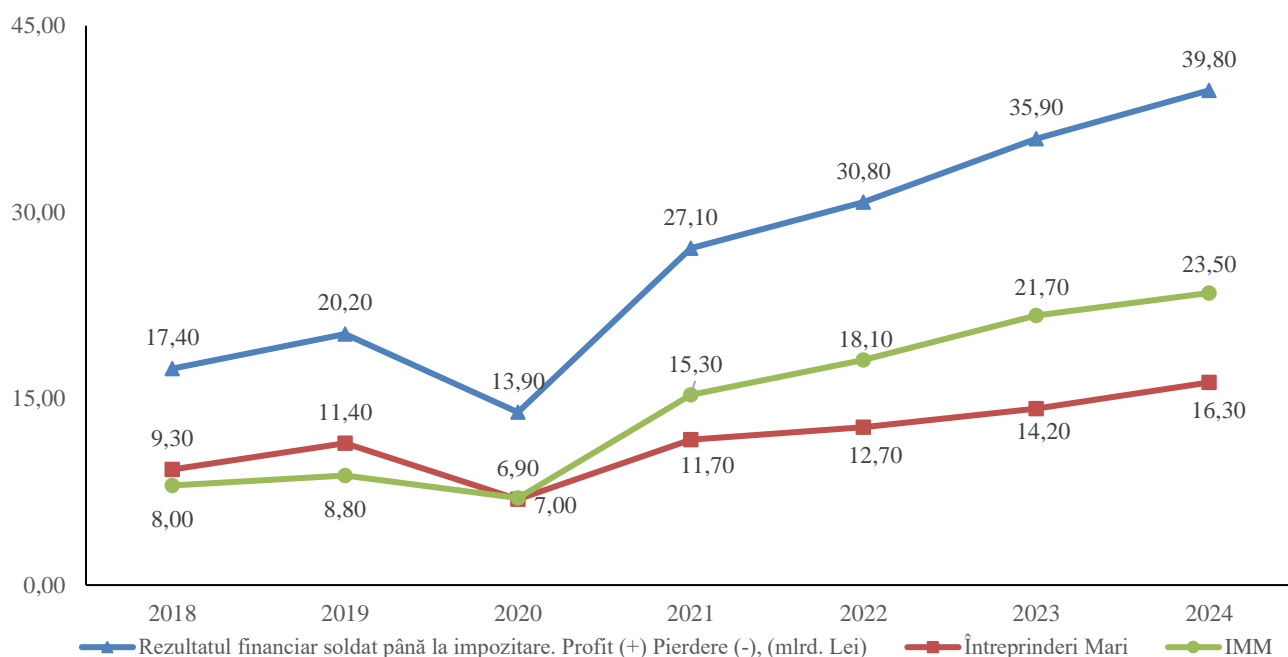
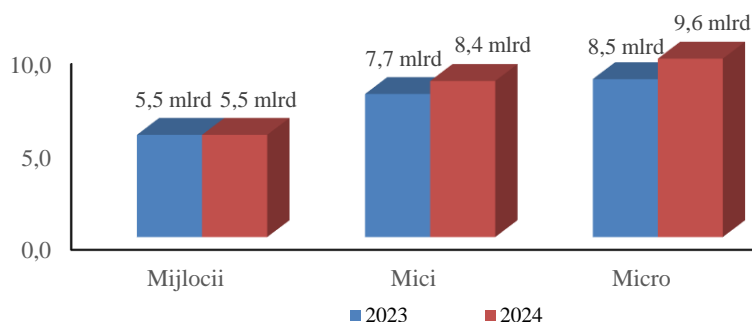

Fig. 8 Evoluția rezultatului financiar până la impozitare al agenților economici din mun. Chișinău, în anii 2018-2024 (mlrd lei)

În perioada de referință, rezultatul financiar până la impozitare înregistrat de IMM din mun. Chișinău a cifrat 23,5 mlrd lei, în creștere cu 1,8 mlrd lei față de anul 2023, cu o pondere de 59% în totalul rezultatului financiar până la impozitare al întreprinderilor din mun. Chișinău.

Fig. 9 Structura rezultatului financiar până la impozitare al IMM din mun. Chișinău, în anii 2023 - 2024 (mlrd lei)

Analiza rezultatului financiar până la impozitare, înregistrat pe clase de mărimi relevă că, în anul 2024, întreprinderile *micro* au consemnat cea mai înaltă valoare a indicatorului – 9,6 mlrd lei, în creștere cu 1,1 mlrd lei față de anul precedent (+13%). Evoluții pozitive s-au înregistrat și în rândul întreprinderilor *mici*, al căror rezultat financiar până la impozitare a sporit de la 7,7 mlrd lei în 2023 la 8,4 mlrd lei în 2024 (+9%). Întreprinderile *mijlocii* au menținut un nivel constant al rezultatului financiar, situat la 5,5 mlrd lei, fapt ce denotă o stabilitate a performanțelor economice în această categorie.

În concluzie, creșterea semnificativă a indicatorilor pentru întreprinderile *mici* și *micro* a determinat majorarea rezultatului financiar total al IMM din mun. Chișinău, consolidând rolul acestora în susținerea dezvoltării economice locale.

Tablel nr. 4. Indicatorii privind rezultatele financiare ale agenților economici din mun. Chișinău, în perioada 2023 - 2024

Indicatori	2023	2024	Devieri (+,-)
1. Numărul total de întreprinderi	38 452	41 091	2 639
2. Numărul întreprinderilor care au primit profit	20 703	22 424	1 721
2.1. în % față de numărul total	53,8	54,5	0,7
2.2. Rezultatul financiar cumulativ (mlrd lei)	42,5	46,9	4,4
3. Numărul întreprinderilor care au suferit pierderi	13 262	14 045	783
3.1. în % față de numărul total	34,5	34,2	-0,3
3.2. Rezultatul financiar cumulativ, (mlrd lei)	-6,6	-7,0	-0,4
4. Numărul întreprinderilor, care nu au obținut venituri din vânzări	10 089	10 339	250
4.1. în % față de numărul total	26,2	25,2	-1,0
5. Rezultatul financiar până la impozitare total: Profit (+), Pierdere (-) (mlrd lei)	35,9	39,8	3,9

Numărul întreprinderilor *care au înregistrat profit* a constituit 22 424 unități, fiind în creștere cu 1 721 unități în comparație cu anul 2023 (+8,3%), deținând o pondere de 54,5% în numărul total al întreprinderilor din mun. Chișinău. Astfel, întreprinderile nominalizate au generat profituri în volum de circa 46,9 mlrd lei, în creștere cu 4,4 mlrd lei față de anul precedent (+10,4%).

În anul 2024, numărul agenților economici *care au suferit pierderi* a cifrat 14 045 unități, fiind în creștere cu 783 unități comparativ cu anul 2023 (+5,9%), cu o pondere de 34,2% în numărul total al întreprinderilor și cu un rezultat financiar cumulativ negativ de 7 mlrd lei.

Numărul agenților economici din mun. Chișinău *care nu au obținut venituri din vânzări* a constituit 10 339 unități, fiind în creștere cu 250 unități față de anul 2023 (+2,5%). Ponderea întreprinderilor nominalizate a constituit 25,2% din totalul întreprinderilor din mun. Chișinău.

IMM-urile reprezintă 98,6% din numărul total de întreprinderi care au înregistrat profit în anul 2024 în mun. Chișinău și cifrează 22 100 de agenți economici.

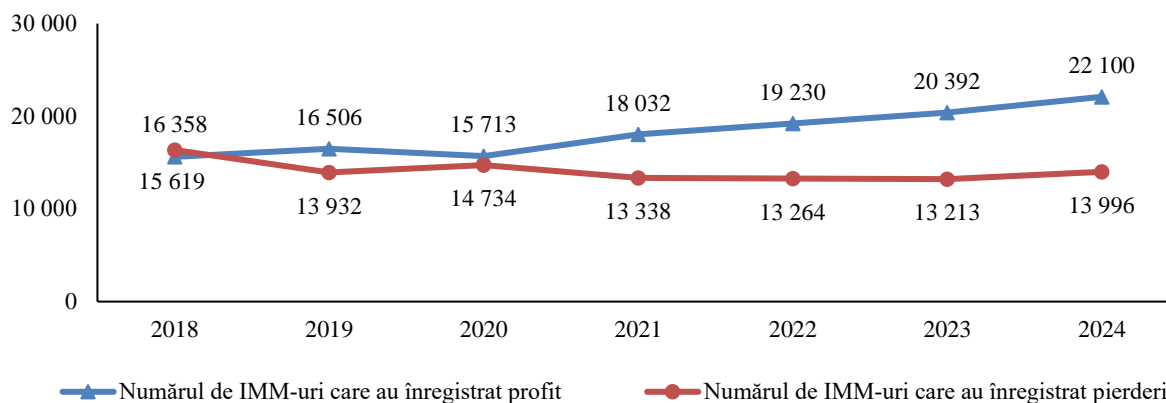

Fig. 10 Evoluția numărului de IMM care au înregistrat profit/pierdere, în anii 2018 – 2024

Pe parcursul perioadei analizate se observă o dinamică pozitivă în ceea ce privește performanța financiară a IMM. Numărul acestora care au obținut profit a crescut semnificativ, de la 15 619 unități în anul 2018 la 22 100 unități în anul 2024, ceea ce reprezintă o majorare cu circa 41,5%. Creșterea cea mai accentuată se observă după anul 2020, ceea ce denotă o revenire post-pandemică a mediului de afaceri și o îmbunătățire a rentabilității întreprinderilor.

În același timp, numărul IMM care au raportat pierderi s-a diminuat, de la 16 358 unități în 2018 la 13 996 unități în 2024, marcând o scădere cu 14,4%. Un număr mai mic de IMM care înregistrează pierderi indică faptul că mai multe companii devin sustenabile pe termen lung. Aceste afaceri reușesc să acopere costurile operaționale și să genereze profit, ceea ce este vital pentru creșterea economică a sectorului.

Examinarea rezultatelor financiare obținute de IMM pe principalele domenii de activitate, evidențiază sectoarele cu cel mai semnificativ impact asupra economiei mun. Chișinău.

În acest context, cei 12 535 agenți economici din sectorul IMM care au activat în anul 2024 în domeniul *comerțului cu ridicata și cu amănuntul*, au generat profit în valoare financiară de 7,5 mlrd lei. Din numărul acestora, doar 5 877 de agenți economici (46,9%) au raportat profit în cuantum de 8,9 mlrd lei. Numărul agenților economici din domeniul nominalizat care au raportat pierderi în perioada de raport, a cifrat 5 000 unități (40%), cumulând pierderi în valoare de 1,4 mlrd lei.

În sectorul *activităților profesionale, științifice și tehnice* și-au desfășurat activitatea 5 328 IMM, generând un profit de 1,6 mlrd lei. Dintre aceștia, 3 507 agenți economici (65,8%) au înregistrat profit în valoare de 2,1 mlrd lei, iar 1 265 întreprinderi (23,7%) au înregistrat pierderi în suma de 0,4 mlrd lei.

În anul 2024, în domeniul *informații și comunicații* au activat 3 504 IMM, dintre care 2 327 unități (66,4%) au înregistrat profit în sumă de 2,6 mlrd lei, iar 885 unități (25,3%) au înregistrat pierderi în valoare de 0,2 mlrd lei.

6. Analiza eficienței activității agenților economici din mun. Chișinău

Obiectivele principale al managementului oricărei întreprinderi constituie asigurarea profitabilității întreprinderii și amplificarea performanțelor atinse anterior.

Tabelul nr. 5. Indicatorii eficienței activității agenților economici din mun. Chișinău, în anii 2023 - 2024

Agenți economici	Rentabilitatea vânzărilor, %			Rentabilitatea activelor, %			Rentabilitatea capitalului propriu, %		
	2023	2024	Deviere (+, -)	2023	2024	Deviere (+, -)	2023	2024	Deviere (+, -)
TOTAL	7,6	8,0	0,4	6,8	8,1	1,3	15,9	18,9	3,0
1. MARI	5,0	5,5	0,6	5,7	7,3	1,6	12,3	15,3	3,0
2. IMM	11,7	11,7	-	7,7	8,8	1,1	19,7	22,7	3,0
2.1. Mijlocii	10,4	9,3	-1,1	6,6	7,0	0,4	12,4	14,5	2,1
2.2. Mici	10,7	10,9	0,2	8,6	9,5	0,9	22,6	23,5	0,9
2.3 Micro	14,2	15,1	0,9	7,9	9,5	1,6	26,9	32,2	5,3

Rentabilitatea vânzărilor este indicatorul care exprimă gradul în care veniturile din vânzări acoperă costurile suportate și generează profit, fiind un criteriu esențial pentru aprecierea performanței economico-financiare. Astfel, în anul 2024, rentabilitatea vânzărilor agenților economici din mun. Chișinău a constituit 8%, fiind în creștere cu 0,4 p.p. față de anul 2023. În cazul IMM, rentabilitatea vânzărilor s-a situat la 11,7%, menținându-se relativ stabilă față de anul 2023, ceea ce denotă o capacitate constantă de generare a profitului în raport cu volumul vânzărilor. Întreprinderile *micro* s-au remarcat prin cel mai înalt nivel de rentabilitate - 15,1%, fapt ce sugerează o utilizare mai eficientă a resurselor și o adaptabilitate mai mare la condițiile pieței.

Rentabilitatea activelor indicator financiar care măsoară cât de eficient o companie folosește activele sale pentru a genera profit. În anul 2024, rentabilitatea activelor agenților economici din mun. Chișinău a constituit 8,1%, fiind în creștere cu 1,3 p.p. față de anul precedent. IMM au înregistrat o rentabilitate a activelor de 8,8%, fapt ce confirmă capacitatea acestora de a utiliza mai eficient activele disponibile. Dintre acestea, întreprinderile *micro* și *mici* s-au evidențiat prin cel mai înalt nivel al rentabilității activelor – 9,5%, demonstrând o adaptabilitate ridicată și o gestiune eficientă a resurselor în raport cu dimensiunea activității.

Rentabilitatea capitalului propriu care măsoară eficiența cu care o companie utilizează capitalul investit de acționari pentru a genera profit. Nivelul optim al indicatorului este considerat a fi de cel puțin 15%. În anul 2024, rentabilitatea capitalului propriu a agenților economici din mun. Chișinău a constituit 18,9%, majorându-se cu 3 p.p. față de anul 2023. Rentabilitatea capitalului propriu al IMM a cifrat 22,7%, în creștere cu 3 p.p., iar din componența acestora întreprinderile *micro* au înregistrat cel mai înalt nivel al rentabilității capitalului propriu – 32,2%, cu 5,3 p.p. mai mare decât în anul 2023.

Analiza indicatorilor de rentabilitate relevă o performanță economică solidă a agenților economici din municipiul Chișinău în anul 2024, cu o tendință generală de creștere a eficienței activității atât în rândul întreprinderilor mari, cât și al IMM. Astfel, IMM se disting printr-un nivel superior al rentabilității comparativ cu întreprinderile mari, ceea ce denotă o utilizare mai eficientă a resurselor, o structură operațională flexibilă și o capacitate sporită de adaptare la schimbările pieței.

Generalizări:

- În anul 2024, pe teritoriul mun. Chișinău și-au desfășurat activitatea 41 091 agenți economici, dintre care 40 716 au fost IMM, reprezentând 99,1% din totalul întreprinderilor, iar 375 – întreprinderi *mari*. Din totalul IMM, 36 387 au fost întreprinderi *micro* (89,4%), 3 635 - *mici* (8,9%) și 694 - *mijlocii* (1,7%).

- În perioada de referință, agenții economici din mun. Chișinău au generat venituri din vânzări în valoare de 496,9 mlrd lei, fiind în creștere cu 5,4% față de anul 2023 (471,4 miliarde lei) și deținând o pondere de 74,3% din volumul total al veniturilor din vânzări la nivel național.

- Întreprinderile *mari* au înregistrat venituri din vânzări în sumă de 296,7 mlrd lei ceea ce constituie 59,7% din totalul veniturilor din vânzări al agenților economici din mun. Chișinău, fiind în creștere cu 3,7% față de 2023, iar veniturile sectorului IMM a cifrat 200,2 mlrd lei, cu o pondere de 40,3% în totalul veniturilor, majorându-se cu 8% comparativ cu anul precedent.

- Numărul mediu de personal care a activat în anul 2024 în întreprinderile din mun. Chișinău a cifrat un număr de 334 502 de persoane (+1,5% față de anul 2023) ceea ce constituie 61,6% din numărul total al salariaților din Republica Moldova inclusiv: 199 378 de persoane (59,6%) au activat în sectorul IMM, iar în întreprinderile *mari* - 135 124 persoane (40,4%). Sectorul IMM s-a afirmat drept principalul generator de locuri de muncă, demonstrând o capacitate sporită de adaptare la schimbările mediului economic, în timp ce întreprinderile *mari* și-au redus treptat contribuția la ocuparea forței de muncă.

- În perioada de referință, *rezultatul financiar până la impozitare*, înregistrat de agenții economici din mun. Chișinău a constituit 39,8 mlrd lei, fiind în creștere cu 10,9% față de anul precedent și constituie 78,6% din totalul rezultatului financiar de până la impozitare, înregistrat de către întreprinderile autohtone din țară.

- Numărul întreprinderilor *care au înregistrat profit* a constituit 22 424 unități, fiind în creștere cu 1 721 unități în comparație cu anul 2023 (+8,3%) și deținând o pondere de 54,5% în numărul total al întreprinderilor din mun. Chișinău. Astfel, întreprinderile nominalizate au generat profituri în volum de circa 46,9 mlrd lei, în creștere cu 4,4 mlrd lei față de anul 2023 (+10,4%).